

Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

Broj: 01-253/23
Podgorica, 21. april 2023. godine
MP/MP

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 20 i člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl.list CG", br.42/11, 32/14 i 21/17), sproveo je ispitni postupak po pritužbi XX, iz Podgorice i utvrdio činjenično stanje na način koji slijedi.

I UVOD

1. Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda, odnosi se na nepostupanje Glavnog grada Podgorica - Sekretarijata za komunalne poslove po zahtjevu podnosioca pritužbe koji je podniet tom organu dana 25. juna 2021. godine.

II ČINJENICE

2. Činjenice utvrđene na osnovu navoda podnositeljke pritužbe, izjašnjenja Sekretarijata za komunalne poslove, te cjelokupne dokumentacije koja egzistira u spisima predmeta, mogu se sublimirati na sljedeći način.

3. Dana 7. marta 2019. godine, Skupština etažnih vlasnika stambene zgrade ul. XX br. 33 obratila se Glavnom gradu Podgorica - Sekretarijatu za komunalne poslove zahtjevom za iseljenje XX i XX, iz prostorija koje su pod vlasništvom zajedničke svojine skupštine etažnih vlasnika.

4. Dana 29. oktobra 2019. godine, Sekretarijat za komunalne poslove donio je rješenje br. 04-U1-371/19-118, kojim se nalaže XX i XX, da u roku od 15 dana od dana prijema rješenja oslobode lica i stvari zajednički prostor - vešernicu, koju koriste kao stambeni prostor u ul. XX br. 33 u Podgorici.

5. Dana 22. novembra 2019. godine, advokat XX u ime XX i XX podnio je žalbu na navedeno rješenje Glavnom administratoru Glavnog grada Podgorica.

6. Postupajući po odnosnoj žalbi Glavni administrator donio je rješenje br. 01-02-371/19-1355, od 15. januara 2020. godine, kojim je odbijena žalba kao neosnovana.

7. Nakon toga, dana 11. marta 2021. godine, Sekretarijat za komunalne poslove donio je rješenje br. 04-U1-371/19-118 o izvršenju rješenja br. 04-U1-371/19-118, od 29. oktobra 2019. godine, koje je postalo izvršno i konačno dana 20. februara 2020. godine.

8. Dana 23. juna 2021. godine, sprovedeno je izvršenje rješenja o iseljenju XX i XX.

9. Dana 25. juna 2021. godine, advokat XX u ime XX i XX, Sekretarijatu za komunalne poslove podnio je zahtjev za izuzeće br. 04-U1-371/19-118.

10. Prema stanju u spisima predmeta nema dokaza da je Sekretarijat postupio po odnosnom zahtjevu, odnosno dostavio odgovor podnosiocu zahtjeva.

III RELEVANTNO DOMAĆE I MEĐUNARODNO PRAVO

Ustav Crne Gore („Sl. list CG“, br.1/07 i 38/13)

Član 6

Crna Gora jemči prava i slobode. Prava i slobode su nepovredivi. Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih.

Član 57 stav 1

Svako ima pravo da se, pojedinačno ili zajedno sa drugim, obrati državnom organu ili organizaciji koja vrši javna ovlašćenja i da dobije odgovor.

Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“, br.42/11 i 32/14)

Član 41

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

Član 42

Starješina, odnosno lice koje rukovodi organom na čiji se rad preporuka odnosi obavezan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje preporuke.

IV DRUGA RELEVANTNA DOKUMENTA

Povelja o temeljnim pravima EU (2000) u članu 41 garantuje pravo na dobru upravu na način propisuje da: Svako ima pravo da institucije, tijela, uredi i agencije Unije njegove predmete obrađuju nepristrasno, pravično i u razumnom roku.

Evropski kodeksom dobrog administrativnog ponašanja, koji je na osnovu posebnog izveštaja Evropskog ombudsmana i na njegovu inicijativu usvojio Evropski parlament Rezolucijom 6. septembra 2001. godine, Evropski parlament je pozvao Evropskog ombudsmana da svakodnevno primenjuje Kodeks kada ispituje pravilnost rada organa Unije, a kako bi se osnažilo pravo građana na dobru upravu.

Kodeks dobre uprave odražava principe Evropskog upravnog prostora. Organi javne vlasti i javni službenici uvijek djeluju u okviru i na osnovu Ustava, zakona i drugih propisa i primjenjuju pravila i postupke propisane važećim propisima.

IV OCJENA ZAŠTITNIKA

11. Podnosilac pritužbe ističe da je preko svog punomoćnika advokata Perka Kekovića, dana 25. juna 2021. godine, Glavnom gradu Podgorica - Sekretarijatu za komunalne poslove podnio zahtjev za izuzeće na koji do danas mu nije odgovoreno.

12. Izjašnjavajući se na zahtjev Zaštitnika Glavni grad Podgorica - Sekretarijat za komunalne poslove u bitnom je naveo da je Skupština etažnih vlasnika ul.XX br.33, obratila se tom Sekretarijatu zahtjevom od 7. marta 2019. godine za iseljenje XX i XX, koji bez pravnog osnova koriste zajednički dio stambene zgrade, koji je upisan kao zajednička svojina Skupštine etažnih vlasnika, označen kao PD XXX, prva etaža podruma, 58m upisan u LN br.177 KO Podgorica I. Na osnovu svojih nadležnosti a u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima član 636, ovaj Organ je pokrenuo postupak na zahtjev stranke. U skladu sa Zakonom o upravnom postupku, ovaj Sekretarijat je radi tačnog utvrđivanja činjeničnog stanja zakazao ispitni postupak u kojem su se stranke izjasnile o navodima zahtjeva, donio rezultate ispitnog postupka, dao rok da se stranke izjasne i donio Rješenje o iseljenju a zatim i Rješenje o izvršenju rješenja.

13. Zaštitnik cijeni da predmetnu pritužbu u odnosu na ne(postupanje) ovog organa, imajući u vidu izložene navode i utvrđeno činjenično stanje, treba ispitivati na osnovu člana 57 Ustava Crne Gore koji obezbjeđuje pravo obraćanja građana državnom organu i da se dobije odgovor, u vezi ispunjavanja zahtjeva ažurnosti i razumne brzine postupanja po podnijetom zahtjevu.

Povreda prava na obraćanje – odgovor iz člana 57 Ustava Crne Gore u vezi ispunjavanja zahtjeva ažurnosti i razumne brzine postupanja po podnijetim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka

(a) Opšti principi – relevantna načela

14. Komitet ministara Savjeta Evrope usvojio je više preporuka, koje imaju za cilj postizanje određenih segmenata dobre uprave. Dostignuti standardi u okviru Savjeta Evrope, kao i usvajanje Evropskog kodeksa dobrog administrativnog ponašanja (2001) na nivou Evropske unije, stvorili su uslove za donošenje jedne sveobuhvatne preporuke o dobroj upravi, koja definiše osnovno pravo na dobru upravu i time olakšava njegovu efektivnu primjenu u praksi.

15. Preporuka R. (2007) 7 o dobroj upravi je veoma važan dokument koji postavlja načela i pravila koja organi javne uprave treba da primenjuju u svom odnosu sa građanima, tj. javnošću, kako bi se izgradila dobra uprava. Preporuka sadrži načelo postupanja u okviru razumnog vremenskog roka, koje podrazumijeva da javna uprava vrši svoje dužnosti u razumnom vremenskom roku .

16. Rezolucija (77) 31 Komiteta ministara državama članicama o zaštiti pojedinaca u odnosu na akte uprave sadrži preporuke državama članicama da se u svojoj zakonskoj i upravnoj praksi uvažavaju sledeća načela: a) pravo na saslušanje, b) pravo na pristup informacijama, c) pravo na pomoć i pravnu zaštitu, d) navođenje razloga i obrazloženje, i e) pouka o pravnim ljekovima.

17. Na nužnost dostavljanja odgovora ukazuje i Evropski kodeks dobrog administrativnog ponašanja (član 13) koji utvrđuje da je službenik dužan da se postara da svaki građanin koji se pismenim putem obrati instituciji dobije odgovor. Kodeks predstavlja opšti okvir pravilnog administrativnog ponašanja (dobre uprave) za organe javne vlasti i javne službenike, koji sadrži profesionalne standarde i etička pravila ponašanja za obavljanje službenih poslova i ostvarivanje komunikacije sa građanima. Njegovi osnovni principi odnose se na zakonitost, srazmjernost i svrsishodnost, objektivnost i poštovanje opravdanih očekivanja, a što se traži od svih državnih organa i službenika.

18. Obaveza implementacije navedenih pravnih standarda, odnosno prava EU u nacionalni pravni poredak proizilazi iz odredbe člana 72 Sporazuma o asocijaciji i stabilizaciji koji je za Crnu Goru stupio na snagu 01. maja 2010. godine.

b) Primjena principa na konkretni slučaj

19. Vraćajući se na predmetni slučaj, na osnovu stanja u spisima predmeta, Zaštitnik je konstatovao da se podnosilac pritužbe preko svog punomoćnika advokata XX, Glavnom gradu Podgorica - Sekretarijatu za komunalne poslove dana 25. juna 2021. godine, obratio zahtjevom za izuzeće na koji do dana podnošenja pritužbe podnosiocu pritužbe nije odgovoreno.

20. Sekretarijat za komunalne poslove prilikom dostavljanja izjašnjenja Zaštitniku nije se izjasnio na iznijete navode podnosioca pritužbe u dijelu koji se odnosi na postupanje po predmetnom zahtjevu, niti iz dostavljene dokumentacije od strane pomenutog Sekretarijata ima dokaza da je po predmetnom zahtjevu dostavljen odgovor podnosiocu. Nesporna je činjenica da je Sekretarijat bio upoznat sa navedenim zahtjevom, budući da je uz dokumentaciju koju je dostavio Zaštitniku priložena i kopija odnosnog zahtjeva.

21. Po mišljenju Zaštitnika Sekretarijat za komunalne poslove bio je dužan da razmotri zahtjev podnosioca i da mu odgovori u pisanoj formi.

22. Zaštitnik ukazuje da organi javne vlasti dužni su da, u okviru svojih zakonom određenih nadležnosti, postupaju po zahtjevima građana na dosljedan način, poštujući opravdana očekivanja građana, jer bilo kakvo drugo ponašanje je akt loše uprave koji za posljedicu ima neostvarivanje prava građana, kod kojih se stvara osjećaj sumnje i nesigurnosti.

23. Uskraćivanjem odgovora na podnijeti zahtjev od strane pomenutog organa po ocjeni Zaštitnika nije u skadu sa odredbom člana 57 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim se određuje da svako ima pravo da se obrati državnom organu ili organizaciji koja vrši javna ovlašćenja i da dobije odgovor. Smisao ustavne odredbe o pravu na odgovor po zahtjevu ili obraćanju stranke podrazumijeva pružanje mogućnosti stranci koja je nezadovoljna odgovorom da iskoristi raspoloživa pravna sredstva za zaštitu svojih prava.

24. Zaštitnik ocjenjuje da ovakvo postupanje nadležnog organa lokalne uprave predstavlja ignorisanje zahtjeva stranke za dobijanje odgovora, što ukazuje na neažurnost u njegovom postupanju, kršenje načela dobre uprave i prava podnosioca pritužbe.

25. Dobra uprava, shodno svojim načelima i principima, podrazumijeva da je uprava okrenuta potrebama građana, da je otvorena i dostupna građanima, da postupa sa uvažavanjem i pažnjom, da jednako postupa sa građanima u istim i sličnim situacijama, kao i da blagovremeno postupa po zahtjevima građana.

26. Shodno svemu naprijed navedenom, a na osnovu člana 41 stav 2 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik daje

MIŠLJENJE

Podnosiocu pritužbe, nepostupanjem po zahtjevu br. 04-U1-371/19-118, od 25. juna 2021. godine, od strane Glavnog grada Podgorica - Sekretarijata za komunalne poslove, povrijeđeno je pravo na odgovor, iz člana 57 Ustava Crne Gore.

Slijedom navedenog, Zaštitnik daje

PREPORUKU

Glavnom gradu Podgorica - Sekretarijatu za komunalne poslove

- da bez daljeg odlaganja, dostavi pisani odgovor na zahtjev podnosioca pritužbe br. 04-U1-371/19-118, od 25. juna 2021. godine.

Glavni grad Podgorica - Sekretarijat za komunalne poslove dužan je da, po isteku roka od 15 dana od dana prijema ovog akta, dostavi izvještaj Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore o preduzetim radnjama na izvršenju ove preporuke.

**ZAŠTITNIK
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**
Siniša Bjeković

- Dostavljeno:
- podnosiocu pritužbe
 - Glavnom gradu Podgorica - Sekretarijatu za komunalne poslove
 - a/a.